

РЕШЕНИЕ

№ 4780

гр. София, 02.09.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 02.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **8727** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Образувано е по жалба на [фирма], представлявано по пълномощие от юриконсулт Щ. Р., срещу Решение № Ц – 19 / 01. 07. 2019г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), в частта му по раздел II, т. 6.2.1, с която са утвърдени цени, по които, считано от 01.07.2019г., [фирма] продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниско напрежение.

В жалбата се твърди, че Решение № Ц-19 в обжалваната част е незаконосъобразно поради противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Основното оплакване на жалбоподателя е, че в ценовото решение не са включени необходимите на дружеството средства (разходи) за инвестиране в мерки за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания. Като се позовава на разпоредбата на чл. 35 от ЗЕ, дружеството поддържа, че тези разходи подлежат на компенсиране. В жалбата се прави обстоен преглед на законодателството в областта на енергийната ефективност и подробен анализ на задълженията, които произтичат от него, както и мерките, които като задължено лице е предприело [фирма]. Изтъква се, че предвид значителния финансов ресурс, необходим за постигане на националната цел за енергийни спестявания, дружеството е предложило два подхода, по които необходимите средства да бъдат остойностени и включени при утвърждаване на

цените, но същите не са възприети от КЕВР. Подчертава се, че другите двама крайни снабдители – „Ч. Електро България“ и „Енерго-Про Продажби“ също са претендирали компенсиране на разходите за енергийна ефективност, но в рамките на приетия от КЕВР единен подход, същите са отхвърлени от КЕВР. Искане се от съда да отмени като незаконосъобразно Решение № Ц-19 в обжалваната част, а преписката да се върне на КЕВР със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Претендират се разноси.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от юрк. Р., който поддържа жалбата и счита, че решението следва да бъде отменено. Представя списък на разноските .

Ответникът- Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуални представители юрк. М. и юрк. Р., оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представени са и писмени бележки. АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, след като се запозна с жалбата, обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, намира следното:

Жалбата е допустима – подадена е в срок, от лице, което е адресат на акта в оспорената част и следователно е легитимирано да го оспори.

Разгледана по същество, тя е основателна.

За да формира такъв извод, съдът съобрази следното:

На 29.03.2019г. [фирма] е подало в КЕВР заявление с вх. № Е -13 – 49 - 6/ 29. 03. 2019г. с предложение за утвърждаване на цени за услугата „обществено снабдяване с електрическа енергия“ за регулаторен период от 01.07.2019г. до 30.06.2017г., както следва:

- за продажба на електрическа енергия за небитови клиенти, присъединени на ниско напрежение: с три скали – върхова – 0,17013 лв./кВтч, дневна – 0,11417 лв./кВтч, нощна – 0,06574 лв./кВтч; с две скали - дневна – 0,13344 лв./кВтч, нощна – 0,06574 лв./кВтч; с една скала - 0,13344 лв./кВтч. И

- за продажба на електрическа енергия за битови клиенти, присъединени на ниско напрежение: с две скали - дневна – 0,13304 лв./кВтч, нощна – 0,05533 лв./кВтч; с една скала - 0,13304 лв./кВтч.

Към заявлението за утвърждаване на цени за снабдяване с електрическа енергия дружеството е приложило обосновка, справки за отчетени и прогнозни количества електрическа енергия и искане по чл.35, ал.3 от ЗЕ за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, свързани с постигане на националната кумулативна цел за енергийна ефективност.

Във връзка с постъпилите в КЕВР заявления за утвърждаване на цени на електрическата енергия, включително и това на жалбоподателя, със заповед № 3-Е-93/ 17.05.2019 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която въз основа на данните за базисната година и прогнозната информация за новия ценови период, съдържаща се в подадените заявления, да изготви доклад и проект на решение. Докладът е изготвен и представен от работната група на 21.05.2019г. Видно от него, предложените от [фирма] цени за битови и небитови клиенти, предвиждат увеличение спрямо цените, утвърдени с Решение № Ц – 11 от 01.07.2018г. В доклада на работната група е предложена корекция на предложените цени, както следва:

- за продажба на електрическа енергия за небитови клиенти, присъединени на ниско напрежение: с три скали: върхова – 0,17701 лв./кВтч, дневна – 0,11653 лв./кВтч,

нощна – 0,07013 лв/кВтч; с две скали - дневна – 0,13781 лв/кВтч, нощна – 0,07013 лв/кВтч; с една скала - 0,13781 лв/кВтч.

- за продажба на електрическа енергия за битови клиенти, присъединени на ниско напрежение: с две скали - дневна – 0,13433 лв/кВтч, нощна – 0,05384 лв/кВтч; с една скала - 0,13433 лв/кВтч.

На 04.06.2019г. е проведено открито заседание на КЕВР, на което е разгледан докладът на работната група и е насрочено закрито заседание на 05.06.2019г. за приемане на проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

На същата дата (04.06.2019г.) от [фирма] е постъпило становище по предложените в доклада цени, в което дружеството отново е поискало признаване на разходите, необходими за постигане на очакваните спестявания, вследствие на наложените му индивидуални цели за енергийна ефективност.

На 05.06.2019г. е приет проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ за периода от 01.07.2019г. до 30.06.2020г. и е насрочено обществено обсъждане на проекта, което е проведено на 07.06.2019г.

На 01.07.2019г., видно от извлечение от протокол № 112, на закрито заседание КЕВР е приела процесното решение № Ц-19 от 01.07.2019 г., в чиято т. 6.2 на [фирма] са определени цени, както следва:

- за продажба на електрическа енергия за небитови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение: три скали: върхова – 0,17573 лв/кВтч, дневна – 0,11571 лв/кВтч, нощна – 0,06988 лв/кВтч; две скали: дневна – 0,13694 лв/кВтч, нощна – 0,06988 лв/кВтч; с една скала - 0,13694 лв./кВтч.

- за продажба на електрическа енергия за битови клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи на ниско напрежение: с две скали: дневна – 0,13333 лв/кВтч, нощна – 0,05331 лв/кВтч; с една скала - 0,13333 лв/кВтч,

при компонента за дейността снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител – 5,84 лв./MWh, при необходими годишни приходи 591 228 хил. лв. и прогнозни количества ел. енергия – 5 137 558 MWh.

Заседанието е проведено при участие на 6 от членовете на комисията, а решението е взето с мнозинство от 6 гласа, от които 4 – на членовете със стаж в енергетиката.

Видно от изложените в решението мотиви (раздел VIII) Комисията е възприела единен подход при определяне на необходимите годишни приходи на електроснабдителните дружества. Видно от него, в цените не са включени разходи за енергийна ефективност по индивидуалните цели за енергийни спестявания. Посочено е, че към в нормативната уредба момента липсва ясно регламентиран механизъм за първоначално набиране и подсигуриране на средства за обезпечаване на тези разходи, като финансирането би могло да се осъществи чрез много различни инструменти или комбинация от тях (в т.ч. безвъзмездна финансова помощ, нисколихвени и държавногарантирани заеми, други финансови стимули за привличане на инвестиции от частния сектор, европейски фондове и програми). Според КЕВР въвеждането на такъв механизъм от нейна страна не е възможно поради липса на основания за това, както и поради факта, че разпределението на индивидуални цели на енергийни спестявания обхваща не само предприятия от сектор „Електроенергетика“, но и от сектори „Топлоенергетика“, „Природен газ“, „Търговия с течни горива“ и „Търговия с твърди горива“. Това, в комбинация с възможността за свободно прехвърляне на издадени удостоверения за постигнати енергийни спестявания ще доведе до

абсурдната ситуация крайните клиенти на електрическа енергия да финансират разходи по изпълнени мерки за енергийна ефективност в други сектори и на практика е възможно да доведе до чувствително и напълно необосновано увеличение на цената на задължения към обществото.

По делото е допусната и изслушана съдебно-икономическа експертиза със следните задачи: 1. Какъв е размерът на остатъчната стойност на кумулативната национална цел за енергийна ефективност до 2020г.?; 2. Какъв е размерът на необходимите средства за постигане на остатъчната стойност на кумулативната национална цел за енергийна ефективност до 2020г.?; 3. Какъв е размерът на актуалното финансово изражение – след приспадане на изпълнените количества енергийна спестявания на национално ниво – на оставащия размер на индивидуалните цели за енергийни спестявания за периода до 31 декември 2020г. по отношение на задължените лица по чл.14, ал.4, т.1 и т.2 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ) и на конкретната парична равностойност на енергийните спестявания за Е. ЕС съгласно схемата за задължения за енергийни спестявания по ЗЕЕ?; Какъв следва да бъде размерът (паричната равностойност), която Е. трябва конкретно да получи посредством одобрените от КЕВР цени за регулираната си дейност, за да може да финансира изпълнението на енергийно-ефективни услуги или вноски във фонд съобразно определената му индивидуална цел?.

Експертизата е изготвена от вещото лице В. П. и е прието по делото без оспорване от страните.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи по същество:

Оспореното решение е прието от компетентен орган, в изискуемата от закона форма и при спазване на административнопроизводствените правила.

Съгласно чл.10 от ЗЕ КЕВР осъществява регулирането на дейностите в енергетиката. Според чл.30, т.9 от ЗЕ, на регулиране от Комисията подлежат цените, по които крайните снабдителни продават електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителна мрежа, на ниво ниско напрежение. С оглед посочените разпоредби определянето на цените, по които [фирма] следва да продава електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти, е в кръга на материалната компетентност на КЕВР.

Съгласно чл.13, ал.1 от ЗЕ КЕВР заседава, ако присъстват повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав. В конкретния случай процесното решение е прието на заседание на КЕВР в състав „Енергетика“ при наличие на изискуемия кворум - присъствали са 6 от общо 9-те членове на Комисията. Решението е прието с единодушие от присъстващите членове, 4 от които са със стаж в енергетиката (при минимално изискване за положителен глас от поне двама от членовете със стаж в енергетиката). За целта е проведено закрито заседание, за което е съставен протокол с отразени в него начин на гласуване на членовете.

Видно от доказателствата по делото, спазена е била и процедурата по приемане на процесното решение. Същата е установена в ЗЕ и в Наредба № 1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), приета на основание чл.36, ал.3 от ЗЕ.

Производството е инициирано по заявление на енергийното предприятие, което съгласно чл.36, ал.1 от ЗЕ образува подлежащите на регулиране цени. Създадена е работна група, която е изготвила доклад. Докладът е разгледан и обсъден с

енергийните предприятия на открито заседание на комисията. Проведено е обществено обсъждане, като проектът на решение е бил обявен на интернет страницата на КЕВР. Постъпилите становища и възражения по него са обсъдени в оспореното решение.

Решението съдържа подробни мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му.

Спорът между страните е относно материалната законосъобразност на акта и се свежда до това дали при определяне на цените, по които жалбоподателят продава електрическа енергия на битови небитови абонати, следва да бъдат взети предвид и разходите, направени за инвестиране в мерки за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания.

Съгласно чл.36 ЗЕ цените, които подлежат на регулиране, се образуват от енергийните предприятия съобразно изискванията на този закон и наредбите по ал. 3. В случая релевантна е Наредба № 1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

Съгласно чл.10, ал.3 от НРЦЕЕ цените за продажба на електрическа енергия от крайните снабдители се образуват на база необходимите годишни приходи, които обхващат: разходи за покупка на електрическа енергия, цена за задължения към обществото и компонента за дейността "снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител". Компонентата за дейността „крайно снабдяване“ включва икономически обосновани разходи, възвръщаемост на капитала и разходи за балансиране. Цената за задължения към обществото се образува въз основа на прогнозни необходими годишни приходи на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и прогнозно количество електрическа енергия за продажба на територията на страната за съответния регулаторен или ценови период, в което не се включва количеството електрическа енергия по чл. 35а, ал. 2 от Закона за енергетиката (чл.30а от НРЦЕЕ).

Съгласно чл. 35, ал.1 от ЗЕ енергийните предприятия имат право да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени им задължения към обществото, включително свързани със сигурността на снабдяването, защитата на околната среда и енергийната ефективност. Според ал.2, т.5 от същата разпоредба, такива са и разходите, произтичащи от задължения, свързани с изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания, съгласно чл. 14, ал. 4 и чл. 15 от Закона за енергийната ефективност.

Според чл.13 от Закона за енергийната ефективност, националната цел за енергийна ефективност се определя като количество спестявания в първичното и в крайното енергийно потребление до 31 декември 2020 г. Съгласно чл.14, ал.1 ЗЕЕ, за подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, както и алтернативни мерки, които да осигурят постигането на обща кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г. Алинея 4 на чл.5 регламентира т.нар. индивидуални цели за енергийни спестявания по отношение на посочените в разпоредбата задължени лица, сред които и крайните снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността "търговия с електрическа енергия", които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно. В чл.15 ЗЕЕ е посочено как се определят индивидуалните цели за енергийни спестявания на задължените лица, които се актуализират ежегодно. Във връзка с индивидуалните цели за енергийни спестявания

задължените лица са длъжни да изпълняват мерки за повишаване на енергийната ефективност, както и дейности, свързани с изпълнението на тези мерки (чл. 20, т.1 ЗЕЕ). При изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания задължените лица могат: 1. да предлагат енергийноэффективни услуги на конкурентни цени чрез доставчик на енергийноэффективни услуги, и/или 2. да правят вноски във Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" или в други финансови посредници за финансиране на дейности и мерки за енергийна ефективност в размер на инвестициите, необходими за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните им цели, определени съгласно методиката по чл. 7, ал. 1, т. 12, и/или 3. да сключват споразумения с доставчици на енергийноэффективни услуги или други задължени или незадължени лица за прехвърляне на енергийни спестявания чрез прехвърляне на удостоверения за енергийни спестявания по чл. 75, ал. 3.

В случая няма спор, че жалбоподателят в качеството си на краен снабдител с електрическа енергия е задължено лице, което е обвързано от определените му индивидуални цели за енергийни спестявания. Няма спор и че към настоящия момент в нормативната уредба липсва ясно регламентиран механизъм относно осигуряването на средства за обезпечаване на разходите за енергийна ефективност по индивидуалните цели за енергийни спестявания. Не се отрича от ответника и че до момента не са признавани и възстановявани на дружеството разходи с такъв характер. От заключението на вещото лице, което съдът намира за компетентно и обосновано, е видно финансовото изражение на оставащия размер на индивидуалните цели за енергийни спестявания за периода до 31 декември 2020г. и каква е конкретната парична равностойност по години на неизпълнените енергийни спестявания за „Е. Електроснабдяване“. Експертната е изчислила и какъв е размерът на необходимите средства на „Е. Електроснабдяване“, относими към дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, за финансиране на дейности, мерки и услуги за повишаване на енергийната ефективност, с които дружеството да изпълни определените му индивидуални цели. Следователно, с оглед изготвеното заключение, няма съмнение, че изпълнението на индивидуалните годишни цели за енергийни спестявания е свързано със значителни разходи за дружеството – жалбоподател. От гледна точка на ценообразуването компенсиранието на тези разходи е възможно да се осъществи по два начина – чрез признаването и включването им в икономически обосноваването разходи, които участват във формирането на компонентата за дейността „крайно снабдяване“, или чрез цената за задължения към обществото.

Относно възможността процесните разходи да бъдат включени в компонентата за дейността „крайно снабдяване“, КЕВР не е обсъдила принципната приложимост на този механизъм, като е аргументирала отказа си с липса на обосновка на твърдяните разходи – не е доказано реалното извършване на разходите за предприемане на мерки за енергийна ефективност, реализацията на тези мерки, тяхното остойностяване и икономическа обосновааност. Анализирайки видовете разходи, посочени в чл.11, ал.2 НРЦЕЕ, и отчитайки наличието на изрична регламентация (чл.35 ЗЕ) относно разходите за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания, съдът счита, че спорните видове разходи не следва да бъдат възстановявани по общия ред като икономически обосновани разходи,

съответно чрез компонентата за дейността „крайно снабдяване“, а следва да се компенсират посредством цената за задължения към обществото. Съдът не споделя тезата на ответника, че това не е възможно да стане чрез цената по чл.30, ал.1, т.17 ЗЕ поради липса на основания. Разпоредбата на чл.35, ал.1 и ал.2, т.5 ЗЕ ясно и недвусмислено признава посочените разходи като такива, произтичащи от наложени на енергийните предприятия задължения към обществото. Следователно разходите за осъществяване на мерки, насочени към изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания, следва да бъдат компенсирани именно посредством цената за задължения към обществото. Дали това ще стане чрез провеждането на отделно производство за определяне на цена/компонента или по чл.30, ал.1, т.17 от ЗЕ или в рамките на настоящото производство по утвърждаване на цени е въпрос на организация и оперативна самостоятелност на административния орган. Същественото е, че посочените разходи подлежат на компенсиране съгласно императивната разпоредба на чл.35 ЗЕ и Комисията е длъжна да направи необходимото законовата норма да бъде изпълнена.

Предвид изложеното, Решение № Ц – 19 от 01.07.2017г. на КЕВР се явява незаконосъобразно в оспорената част, поради което следва да бъде отменено и преписката да бъде върната на административния орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването на закона.

При този изход на спора на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените от него разноси в размер на 1620 лева, съгласно представения списък.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал.2 от АПК, Административен съд София –град, III отделение, 51-ви състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на [фирма] Решение № Ц – 19 / 01. 07. 2019г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по раздел II, т. 6.2.1.

ИЗПРАЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на [фирма] разноси по делото в размер на 1620 (хиляда шестстотин и двайсет) лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: